MUNTELE DE AUR

CHRIS ROBERSON

Traducere din limba engleză
ALEXANDRU MANIU

Chris Roberson a publicat în *Postscripts, Asimov's, Argosy, Electric Velocipede, Black October, Fantastic Metropolis, RevolutionSF, Twilight Tales, The Many Faces of Van Helsing* și în alte reviste. Primul lui roman, *Here, There & Everywhere,* a fost publicat în 2005, a fost urmat de *Paragaea: A Planetary Romance, The Voyage of Night Shinning White* și are în pregătire *The Dragon's Nine Sons: A Novel of the Celestial Empire*. In anul 2004 a câștigat Premiul Sidewise. Pe lângă activitatea de scriitor, Roberson este unul dintre editorii micii, dar activei edituri MonkeyBrain Books și recent a editat antologia „retro-pulp" *Adventure, Volume 1*. Locuiește împreună cu familia lui în Austin, statul Texas.

In povestirea dulce-amară care urmează, el ne arată că uneori nu poți scăpa de rădăcinile tale, chiar dacă le-ai înfipt adânc în solul altei planete...

Johnston Lien stătea lângă ușa deschisă a tramvaiului, cu o mână prinsă de bara de sprijin. Ochii ei albaștri oglindeau în lumina dimineții liftul orbital ce străpungea cerul. Soarele era în poziția Roua Rece, la începutul lunii câinelui, când temperatura era în creștere și lumina, mai puternică în partea de sud a cerului. Era aproape vară și Lien spera să nu mai fie pe-acolo la trecerea dintre anotimpuri. Tramvaiul înainta zgomotos prin orașul Nouă Dragoni. Verifică încă o dată adresa persoanei cu care avea întâlnire și se uită peste informațiile importante din interviul anterior.

Lien era în Nouă Dragoni de peste trei luni și abia aștepta să se întoarcă acasă, în nord. Nu era prea încântată de clima din miazăzi: umiditatea constantă a aerului marin, fierbințeala soarelui. Și nici nu avea suficientă răbdare pentru peisajul leneș al Guandongului, cu ferme nesfârșite înșirate în toate direcțiile, cu înțelepciunea simplă, din popor, a fermierilor sudiști. Lien era un copil al Beijingului, al capitalei nordice, și era obișnuită cu agitația străzilor aglomerate, cu nopțile la Opera Regală și cu serile în grădini ornamentale, cu ofițerii fermecători ai Armatei Celor Opt Drapele și cu tinerii spirituali cu boruri rubinii la pălării. In Nouă Dragoni, la Fragrant Harbour, de cealaltă parte a golfului, erau numai țărani, pescari, birocrați locali și muncitori. Singurii oameni de cultură de pe acolo erau călătorii care se îndreptau spre Muntele de Aur, dar aceștia treceau prin oraș până la baza liftului orbital, abia uitându-se în dreapta și în stânga, și urcau în gondolă înainte să respire măcar aerul din sud, apoi se înălțau pe șinele electromagnetice ale Muntelui de Aur, pe marginea exterioară Podului Raiului, până la orașul orbital Vârful Diamantului, la vreo treizeci și șase de mii de kilometri înălțime.

Johnston Lien era cercetător la Biroul Istoric al Ministerului Transportului Celest, iar în acea zi avea să facă cea de pe urmă vizită și să adune ultimele date necesare proiectului. Făcea parte dintr-un grup de savanți și cercetători care lucrau la o istorie a începuturilor explorărilor spațiale sub înaltul patronaj al împăratului Xuantong, din secolul trecut până la lansarea Flotei Comoara pe planeta roșie Steaua de Foc, care dura de câteva săptămâni. Istoria urma să fie prezentată împăratului în capitala nordică atunci când ultima navă a Flotei Comoara, botezată *Alb în Noapte,* urma să pornească în călătoria de o lună de zile.

Tramvaiul se apropie de cartierul estic al Dragonilor, în care clădirile Orașului Fantomelor se înghesuiau una în alta printre străzi înguste, înainte ca orașul să se deschidă docurilor, apoi mării. Lien își vârî notițele și pixul în geantă, zâmbind discret. Luase deja un prim contact cu persoana căreia trebuia să-i ia ultimul interviu, iar, odată terminat, putea să-și considere misiunea îndeplinită. Apoi putea să se întoarcă la Hanul Lotusul Alb, să-și împacheteze lucrurile, și să urce într-un Zburător al Norilor către Beijing. Acolo își va relua munca ei obișnuită și va reintra în cursul firesc al vieții.

In ultimele luni, Lien își petrecuse o bună parte din timp în Orașul Fantomelor, printre bătrânii vinlanderi, stafiile albe cum li se spunea. Era o lume a burlacilor, cu câte o femeie la zece bărbați. Ii știa pe mulți dintre ei. Mai toți puseseră brațul la făurirea Muntelui de Aur, turnul înalt de trei mii de kilometri care se înălța până la liftul orbital, Podul Raiului. Unii bătrâni își îndepliniseră rostul mai bine decât alții. Erau câțiva care trăiseră atât de mult, încât nu-și mai aminteau anul nașterii sau numele mamei. Când erau întrebați, mormăiau în engleza lor guturală: „Asta a fost demult, taică, prea demult..."

Vinlanderii erau bărbați uscățivi, care, sprijiniți de pereții reci sau așezați pe lăzi de fructe, așteptau, calmi, să-i ia moartea. Erau uzați, aruncați, și o făceau pe Lien să nu se simtă în apele sale.

Lien încercase dintotdeauna să nu ia în seamă zvonurile care circulau printre chinezi despre acești vinlanderi, chiar și despre aceia care nu văzuseră niciodată locurile de baștină ale strămoșilor lor. Bunicii și bunicile ei veniseră în China la jumătatea secolului trecut, iar tatăl ei se născuse în China. Ideile preconcepute despre „stafiile albe" îi descriau atât de bine pe cei din Orașul Fantomelor, încât Lien își dădu seama până unde

ajunseseră vinlanderii în China, și cât mai aveau încă de progresat.

Lien fusese trimisă în provincia Guangdong pentru că vorbea engleza, dialectul nativ al vinlanderilor. Părinții o forțaseră să învețe limba, din cauză că bunicii din partea mamei nu învățaseră niciodată mandarina, cantoneza sau orice alt dialect chinezesc. Ii ura pe bunicii ei pentru asta și o jena refuzul lor de a se adapta. Când ea și sora ei erau copii, vorbea rar cu ei, iar de când crescuse, cu atât mai puțin. Vara trecută, când a murit bunicul, se împliniseră zece ani de când nu mai schimbară un cuvânt. Lien nici măcar nu participase la înmormântare, scuzându-se că nu avea timp să vină din cauza programului încărcat de la Biroul de Istorie. Maică-sa nu o iertase încă pentru gestul ei nepotrivit.

Ultima ei discuție cu McAllister James fusese scurtă, dar oricum părea mai cu capul pe umeri și mai vorbăreț decât majoritatea bătrânilor cu care vorbise în lunile trecute. Discuția din dimineața asta nu avea să dureze mult și, cu puțin noroc, urma să se întoarcă în Beijing până la sfârșitul săptămânii.

Bărbatul locuia într-o clădire de la capătul Orașului Fantomelor. Pentru a ajunge la cămăruța lui de la ultimul etaj, trebuia să urce pe niște scări șubrede și să suporte mirosul oribil de la restaurantul vinlader de la parter, care împrăștia miresme de mămăligă și chiftele. La etajul doi era clinica unui doctor care încă folosea remedii bizare din Occident pentru vindecarea bolilor și rănilor. Ajunse la ultimul etaj, la capătul unui coridor lung și întunecos, ticsit cu uși pe ambele părți. Își verifică din nou notițele, să vadă dacă n-a greșit adresa, și se îndreptă spre ușă.

Ii deschise un bătrân, care îi aruncă priviri suspicioase, făcându-se că nu o cunoaște.

- Domnule McAllister? întrebă ea în engleză, pentru a-l ajuta. McAllister James? Sunt Johnston Lien, dacă vă amintiți. Ne-am cunoscut săptămâna trecută la piață și ați fost de acord să stăm un pic de vorbă.

Bătrânul își îngustă ochii umezi și dădu încet din cap. Deschise larg ușa și se dădu la o parte făcându-i semn să intre, închise ușa în urma ei și trase zăvorul, apoi se întinse pe o canapea jerpelită din colțul îndepărtat al camerei. Lien traversă podeaua prăfuită îndreptându-1 către masa și scaunul care constituiau singurele piese de mobilier din cameră.

- Pot să iau loc?

Bătrânul dădu din cap, și Lien se așeză comod pe scaun, întinzându-și notițele pe masă.

- Mulțumesc pentru întâlnire, spuse ea, înclinându-se ușor.

Bătrânul o privi suspicios.

La cei peste optzeci de ani, i se potrivea perfect termenul „stafie". Părea spectral, intangibil. Puținul păr rămas pe scalpul cu pete roșietice era subțire și alb, iar urechile și nările îi crescuseră enorm odată cu trecerea anilor. Cei câțiva dinți pe care îi mai avea erau galbeni, pătați după ani de whisky și tutun - viciile omului alb -, iar pielea de pe față, gât și brațe avea urme de variolă.

- Plătești, da? fură primele cuvinte ale bătrânului. Ca să vorbesc...

- Da, câteva monede de cupru, un mic onorariu pentru deranj.

- Arată-mi, spuse el.

Lien oftă și scoase din geantă șase monede găurite gravate cu simboluri de noroc. Le ordonă una peste alta într-un colț al mesei.

- Poftiți, spuse, e bine?

Bătrânul se aplecă anevoie peste marginea mesei ca să vadă monedele. Își mușcă buza de jos cu gingiile, și căzu pe gânduri

- E bine, mormăi el, vorbesc.

- Mă bucur. Domnule McAllister, săptămâna trecută, la piață, mi-ați mărturisit că sunteți printre primii vinlanderi care au ajuns în China, și că ați participat încă de la început la înălțarea Muntelui de Aur. Asa e?

Bătrânul se lăsă pe spate și își puse mâinile scheletice pe genunchi.

- Bine, nu știu dacă am fost primii, dar pe-aproape.

- Erați mai mulți?

Bătrânul avea privirea pierdută. O umbră îi străbătu chipul.

- Eu și fratele meu explică el. Am venit împreună... eram tineri. Și acum sunt doar eu, și poți să-mi spui cum vrei, dar numai tânăr nu.

Tatăl meu era arendaș pe o plantație de bumbac din Tennessee, continuă el, în districtul Shelby, chiar la nord-est de Memphis. In anul în care a venit chinezul în oraș pierdusem deja mai mult de jumătate din recoltă, din cauza gândacilor de bumbac. Și aproape că făceam foamea. Chinezul ne-a spus că e de lucru peste ocean, la construirea Muntelui de Aur. O slujbă stabilă și plată bună pentru oameni vânjoși și cu voință. Atât ne-a fost. Michael - fratele meu - și cu mine am semnat pe loc, am primit câteva monede pentru cheltuielile de transport, și duși am fost.

Nu ne omoram noi după China. Tennessee era un loc ideal, dacă am fi avut bani și slujbe. Dar lucrurile nu stăteau așa. Urma să primim trei porții de mâncare pe zi, bani cât să ne ajungă să trimitem acasă la familie. Am lăsat în urmă părinții și cele două surori, și am plecat pe râu în jos, cu chinezul și

încă o mână de tineri din districtul Shelby. De la părinți n-am mai primit nici o veste, dar acum câțiva ani fiul surorii mele mai mici mi-a trimis o scrisoare, în Nouă Dragoni, prin care mă invita să mă întorc în Tennessee, să locuiesc cu ei. Pe atunci însă, Vinland era cam prea aproape de Imperiul Aztec pentru gustul meu, nu sub dominația lor, dar, pe aproape. Nu aveam de gând să trăiesc în umbra nenorocitei de Mexica. Nu, am rămas aici în Orașul Fantomelor, unde singura umbră este a blestematului de turn si a liftului ăluia care urcă în ceruri. Eu și fratele meu am pus umărul la construirea lui. Michael a plătit cu viața, eu, cu mai tot ce aveam.

La optsprezece ani am luat vaporul în jos pe Mississippi, până la Golful Mexica, unde ne aștepta un cargobot cu destinația China. Michael nu împlinise nici șaisprezece și i-am sărbătorit ziua de naștere undeva pe lungul drum dintre Vinland și Fragrant Harbour.

Mulți au murit pe drum, deși nu ne place să vorbim despre asta. Eram înghesuiți în cămăruțe sub punte, stăteam bot în bot și puteam să zicem mersi dacă primeam apă și lături o dată pe zi. Deseori apa nu era bună, sau erau gândaci în terci, dar valurile în combinație cu mișcarea vasului făceau să iasă totul din noi, pe unde-a intrat sau pe cine știe unde. Când am ocolit Fusangul, în apele alea reci ale mării din sud, vasul s-a înclinat atât de tare, încât voma celorlalți îmi ajungea la glezne. Unul căruia nu i-am știut niciodată numele s-a căcat până a murit, de la amibele din apă, dar echipajul a ținut cadavrul o săptămână până să-l arunce. După câțiva ani, când era gata Muntele de Aur și nu se mai găsea de lucru, mulți se gândeau să se întoarcă în Vinland tot cu vaporul și să-și ia averile cu ei. Nu înțelegeam ce-i mâna să facă din nou așa un drum. Mă gândesc că ăsta o fi unul dintre motivele pentru care am rămas în China,

chiar și după tot ce s-a întâmplat. Nările mele încă mai păstrează mirosul acelor săptămâni, chiar dacă au trecut câteva decenii de atunci.

Oricum, eu și Michael am ajuns în Guangdong aproape teferi, iar acolo se lucra deja la Muntele de Aur. După calendarul nostru era 1962, al 44-lea an al împăratului Xuantong, după cum zic chinezii, și, chiar dacă Vinland era satelitul Chinei de mai bine de o sută de ani, doar o mână de oameni au emigrat în Imperiu. Michael și cu mine n-am fost chiar primii, dar pe-aproape.

Mai târziu, am aflat că Muntele de Aur începuse să se construiască de un an. Nu le-a luat mult conducătorilor proiectului să-și dea seama că nu au suficienți muncitori chinezi pentru a respecta cererile Ministrului Transportului Celest. Ce naiba, dacă nu aduceau muncitori din celălalt capăt al Imperiului cred că mai lucrau și azi la turnul ăla! Erau și câțiva din Africa, India, chiar și din Europa, dar majoritatea erau vinlanderi ca mine și frate-miu, în special din state sudiste: Tejas, Tennessee, Kentuck și Oklahoma.

Pe-atunci, Muntele de Aur era cât o clădire obișnuită. Sus, pe dealul Marea Pace, la capătul estic al insulei Fragrant Harbour, despărțită de peninsula Nouă Dragoni printr-un golf, se înălța schelatura de epoxidă lată de jumătate de kilometru și înaltă de doar câteva sute de metri. Nici măcar nu presurizaseră segmentele de la bază, doar turnaseră fundația. Când am terminat, turnul ăla se înălța trei mii de kilometri, și numai datorită nouă. Chiar dacă mințile chineze și l-au imaginat, vinlanderii l-au construit cu transpirația lor. Și cu sângele lor.

De la început am știut că nu suntem bine-veniți. Chinezii ne spuneau stafii albe, și că suntem barbari, sălbatici sau chiar mai rău. După ce Muntele a fost gata, ne-am mutat din Guangdong

în alte provincii. Dar și acolo eram ghetoizați în Orașe ale Fantomelor, la marginile metropolelor, unde lucram ca salahori. Când am coborât din vas în docurile din Fragrant Harbour, era haos. Din alte doua nave ieșeau muncitori, și cred că erau sute, poate chiar mii, toți înghesuiți în spații mici. Nu știam unde să mergem și ce să facem, dar majoritatea eram prea ocupați să ne aducem aminte cum e să mergi pe pământ ca să fim de folos cuiva. Erau pe acolo și niște bărbați îmbrăcați în jachete și pantaloni albi, care stăteau pe lăzi întoarse și strigau într-o groază de limbi diferite. Unul dintre ei era un alb care vorbea engleză cu accent de Tejas. A zis: „Toți vinlanderii care vor să lucreze să vină cu mine!" L-am apucat pe Michael de braț și am luat-o pe urmele individului.

Fragrant Harbour era altfel pe-atunci. Cei câțiva chinezi de pe-aici locuiau în partea cealaltă, în Nouă Dragoni, și toate birourile guvernamentale, restaurantele și magazinele erau la îndemâna lor. In Fragrant Harbour nu găseai mai nimic în afară de docuri, de magaziile în care se țineau materiale și de șantierul Muntelui de Aur. Cine se aseamănă se adună, așa că orașul era împărțit în suedezi, etiopieni, hinduși. La sosirea noastră, dacă erau câteva sute de vinlanderi, adunați într-un colț al orașului. Până la terminarea construcției Muntelui de Aur, eram deja mii, sute de mii.

Munca era grea, periculoasă, chiar și înainte ca turnul să se înalțe pe sute de kilometri. Structura Muntelui de Aur este făcută din segmente umplute cu gaz aflat sub presiune. Asta ține turnul puternic și drept. Fără segmentele acestea care să distribuie tensiunea și greutatea, nu am fi fost în stare să construim un turn mai înalt de patru sute de kilometri, cu atât mai mult unul suficient de înalt să atingă marginea orbitală a Podului Raiului. Pe cât de ușor era de proiectat, pe atât era

de greu de construit. Ferească Dumnezeu dacă erai pe schelă când exploda peretele vreunui segment, sau dacă erai jos când ploua cu bucăți de epoxidă după vreo explozie. Mai era apoi problema rezervelor de oxigen încălzit - asta când turnul era deja construit - sau când costumul tău presurizat avea o scurgere, sau când îți înghețau degetele de la mâini și de la picioare înainte să ajungi într-un loc sigur. Asta ca să nu mai vorbim de cei care își pierdeau echilibrul. La terminarea lucrărilor, nu exista în Orașul Fantomelor un muncitor care să nu-și fi pierdut măcar un deget în înghețul de la cei două mii de kilometri altitudine, sau care să nu fi îngropat pe cineva, prieten sau frate, care sfârșise căzând de pe turn. Și eu am îngropat pe mulți, poate prea mulți...

Nu era totul muncă, totuși. Se putea trăi și bine în zilele acelea. Majoritatea nu aveam încredere în medicina orientală, și nu ne-am fi pus viețile în mâinile vreunui doctor care ne trata cu plante medicinale, nici dacă ar fi fost ultima noastră șansă, așa că pe șantier erau angajați doctori vinlanderi și europeni cu experiență în medicina occidentală. Și când ni se făcea foame, voiam ceva care să ne amintească de casă, nu capete de pește, fructe ciudate și alte asemenea chinezării. Primii proprietari de restaurant fuseseră acei vinlanderi care și-au dat seama că ar câștiga mai bine hrănindu-și colegii muncitori la mese cu specific sudist, mămăligă, chiftele și terci de porumb, decât muncind ei înșiși la construcție.

Pentru alte plăceri ale vinlanderilor existau bordeluri. Patronii, oameni de afaceri chinezi, aduceau fete din Vinland să „servească" muncitorii. Majoritatea erau aproape sclave, cumpărate de la părinții lor pentru câteva parale. Contractele lor durau zece ani, după care urmau să-și recapete libertatea. Rar găseai femeie care să fi supraviețuit zece ani în bordel.

Michael - odihnească-se în pace! - s-a îndrăgostit de una dintre fetele de la salonul și bordelul Excelsior. Era din Tejas, și o chema Susanne Greene, sau Greene Zhu Xan, cum îi spunea patroana chinezoaică. Pe loc i-a căzut cu tronc. Iertate-mi fie păcatele, dar cred că m-am îndrăgostit și eu de ea. Eram în China de doi ani și turnul măsura deja câțiva kilometri. Din zece monede, una o trimiteam acasă. De când o cunoscuse pe Zhu Xan, Michael cheltuia banii în alte scopuri. Nu perverse, deși mergea destul de des pe la Excelsior! De fapt, strângea bani pentru a rezilia contractul lui Zhu Xan, cu care dorea să se căsătorească.

La ultima urcare, Michael avea cam tot pus la punct. Noi eram printre cei care lucrau mereu în cabinele suspendate la mare înălțime, sudând scheletul clădirii și verificând capetele segmentelor. Ne despărțeau șapte sau opt kilometri de vârf. La înălțimea aia eram obligați să purtăm costume grele pentru protecție termică, și aparate pentru respirat. Michael era în cabină, eu sus pe grindă, mă ocupam de montări.

Nu-mi dau seama ce s-a întâmplat exact. Eram sus și priveam cum cerul albastru se întretaie cu linia orizontului, când deodată s-a auzit un sunet ca un foc de muschetă, și atunci s-a dezlănțuit iadul. Când m-am uitat în jos, totul se schimbase. Bara se frânse chiar deasupra cabinei, zăcând ruptă ca o coardă întinsă prea tare, și acum Michael atârna de marginea schelei. Cabina căzu în gol. O vreme drept, apoi se ciocni de construcție și căpătă o traiectorie în spirală, pierzându-se într-o fâșie de nori. Bara care se ținea cu un capăt de schelet a venit spre mine ca un bici și aproape m-a lovit peste piept. Am reușit să mă feresc la timp, dar în aceeași secundă lovi scheletul, cu un zgomot ca de tunet, și lăsă o urmă în epoxidă, de altfel, un material foarte rezistent.

Mănușile și ghetele costumului termal nu erau făcute pentru cățărat, dar Michael s-a străduit cât a putut de mult. Avea de escaladat doar niște grinzi metalice, așa că a reușit până la urmă se se apropie la câțiva zeci de metri de vârf, moment în care i-au cedat puterile. A rămas acolo, cu mâinile înfășurate în jurul barelor de metal, strigând prin radio după ajutor.

Striga după mine, striga după fratele lui, mă implora să cobor să-l ajut. Și aș fi putut s-o fac. Aș fi putut să îmbrac hamul și să cobor pe o frânghie, să-l prind de mână. O treabă de câteva minute. Îl luam frumos și îl aduceam sus. Dar n-am făcut-o.

Aș vrea să spun că era peste puterile mele, dar nu e adevărat. Adevărul e că am fost laș. Până să-l văd pe fratele meu suspendat deasupra abisului n-am știut că sunt un fricos, și cu gândul că între el și Atotputernicul nu eram decât eu, m-am blocat complet. Pur și simplu am rămas acolo, ținându-mă bine de o bară și încercând să opresc strigătele de ajutor pe care le auzeam în cască

I-am auzit urletul pierzându-se în nori.

Când am coborât, primul lucru a fost să mă duc la Excelsior să-i dau vestea lui Zhu Xan. Mi-a trecut prin cap că dacă Michael era mort, n-aveam decât să mă căsătoresc eu cu ea. Ca ruda cea mai apropiată, economiile lui îmi reveneau, și nu puteam să mă gândesc la un mod mai cinstit de a-l onora decât cumpărând libertatea femeii pe care o iubise.

Când am pătruns în Excelsior, mi-am dat seama că am ajuns prea târziu. Michael zburase mai repede decât am putut eu să cobor, iar zvonurile zboară chiar mai repede, așa că Zhu Xan aflase despre moartea iubitului ei cu mult timp înainte să ajung eu acolo. In fața salonului mare de la Excelsior, zăcea trupul mort al lui Zhu Xan. Sărise de la balcon, și se zdrobise de caldarâm, cu o poză de-a lui Michael la piept. Curvele și bețivanii

din salon îi aduseseră trupul neînsuflețit înăuntru, slăvind-o ca pe-o regină moartă. In noaptea aceea au fost îngropați în cimitirul muncitorilor, Zhu Xan și rămășițele lui Michael. Cei doi împart aceeași groapă strâmtă și astăzi.

De atunci nu am mai urcat pe Muntele de Aur. M-am rugat de superiori să îmi dea de lucru la sol. Frica și lașitatea mea îl costaseră deja viața pe fratele meu, și nu doream ca incidentul să se repete. In următorii doisprezece ani am cărat zgură, am transportat bare metalice, parapeți și canistre de gaz, în timp ce deasupra mea turnul creștea și creștea, iar umbra lui se alungea pe zi ce trecea.

Aveam treizeci și șapte de ani când construcțiile se încheiam, iar marginea Podului Raiului cobora de la platformă până în vârful turnului înalt de trei mii de kilometri. Raiul și pământul erau legate. De pe Pod te puteai înălța pe orbită, la treizeci și șase de mii de kilometri.

Când s-a terminat lucrul la Muntele de Aur, vinlanderii au rămas șomeri. O parte s-au întors în Vinland, luând cu ei puținul câștigat, un nimic în China, o avere în Mule Show, Memphis sau Augusta, dar majoritatea și-au pierdut banii la pariuri, sau pe jocuri de cărți sau zaruri pe parcursul drumului spre casă. Asta dacă ajungeau acasă, căci foarte mulți mureau cu banii în buzunar din cauza bolilor, rănilor sau pur și simplu a ghinionului.

Unii vinlanderi s-au angajat în fabrici, sau în mori, sau ca pescari, sau oriunde se găsea ceva ce chinezii nu aveau chef să facă. S-au mutat de pe coasta Guangdongului în alte provincii chineze, și locuiau în mici grupuri de stafii albe, abia reușind să aibă un trai decent.

Eu am rămas în Guangdong. Șantierul s-a închis, iar cei care am rămas ne-am mutat în Nouă Dragoni și ne-am angajat pe

unde am putut. Era un perete în Orașul Fantomelor pe care vinlanderii lăsau mesaje, iar noi tot dădeam târcoale locului, sperând să găsim ceva despre vreo slujbă, orice slujbă. Dar nu erau numai anunțuri pentru muncă. Găseai și mesaje disperate de la tați care își căutau fiii, sau de la cei care își căutau frații. Sau sfaturi să nu ne angajăm la cutare fermier sau cutare morar, că nu plăteau cât promiteau sau dădeau mâncare stricată muncitorilor. Erau acolo bătrâni, care munciseră la Muntele de Aur în zilele de început, și cărora le lipseau câteva degete, brațe sau picioare, care stăteau pe lăzi de fructe întoarse și citeau mesajele celor care nu știau să citească.

In perioada aceea au apărut, ca ciupercile după ploaie, clanuri și grupări de protecție reciprocă, de obicei oameni din aceeași provincie vinlandeză. Stelele Singuratice ale Tejasului, Okii din Oklahoma, Cardinalii din Kentuck. N-aveam timp pentru chestii din astea, dar știam cum să mă țin departe de scandal. Când cineva din Stelele Singuratice dorea să stea pe locul tău la bar, mai bine îl lăsai dacă țineai la pielea ta. Aveau propriul lor cod, și dacă îi tratai cu respect, te tratau și ei pe tine la fel.

Și în Orașul Fantomelor se paria, la fel ca în orașul Muntelui de Aur. Jocuri de cărți, zaruri, pariuri la lupte de câini sau cocoși, meciuri de box și întreceri în îndemânare. Mulți pierdeau salariul pe o lună într-o singură noapte, deși bănuiesc că erau și câțiva care câștigau sănătos din asta.

Mulți își cheltuiau salariile în baruri; aici veneau uneori oameni respectabili, chinezi și chinezoaice, care se relaxau pe băncile tari de lemn, fumau trabucuri groase și beau whisky de Tennessee sau de Kentuck. Chinezii veneau să guste puțin din seva vieților noastre, să aibă ce povesti familiei, cum își petrecuseră ei noaptea cu sălbaticii.

Contul meu în bancă era încă frumușel, banii mei și-ai lui Michael. Îmi închiriasem un apartament într-o zonă drăguță și câștigam bine ca șef de tură la o fabrică de rulat trabucuri. Toți muncitorii de la fabrică erau din sudul Vinlandului. Proprietarul era un mandarin care se purta frumos cu lucrătorii când era bine dispus. Când ceva îl supăra, putea fi de-a dreptul înfricoșător, dar asta, din fericire, nu se întâmpla des.

Totul a mers bine timp de câțiva ani, dar lucrurile au luat o întorsătură neplăcută când m-am îmbolnăvit de variolă. Mi-am pierdut slujba, și aproape că și viața. Majoritatea bolnavilor au murit, iar restul vor purta toata viața cicatricile lăsate de boală. Desigur, nu aveam încredere în doctorii naturiști chinezi, așa că ne-am încredințat sănătatea în mâinile unor începători din Vinland, oameni cu experiență puțină și instrumente și mai puține. Boala și-a lăsat amprenta pe mine, eram slăbit și plin de semne, și, până m-am vindecat complet, cheltuisem aproape toți banii pe medicamente. Am fost dat afară de la fabrică să nu-i îmbolnăvesc și pe ceilalți, și, când am rămas fără bani, am fost dat afară și din apartament și am rămas pe străzi. Aveam patruzeci și doi de ani și trebuia să încep totul de la zero.

Mi-am găsit de lucru într-un magazin de îmbrăcăminte, coseam tivul la costume de damă. Câștigam suficient încât să-mi permit să închiriez o cameră mică și să mănânc regulat, dar, pe lângă asta, nu puteam să fac mare lucru. Uneori mă întrebam ce s-o fi întâmplat cu părinții mei. Sigur muriseră. Aflaseră oare de moartea lui Michael sau crezuseră până la sfârșitul vieții că fratele meu e undeva pe ocean?

Nici celorlalți vinlanderi din China nu le mergea mai bine. In presă eram descriși că păgâni și barbari. Spuneau că suntem sălbatici, impuri, mânați de pofte bizare și că suferam de cine

știe ce boli ciudate. In fiecare an se emiteau noi decrete: un chinez nu se poate căsători cu un alb, albii nu aveau voie să aibă proprietăți, albii nu puteau să fie supuși examinărilor imperiale, orice ca să ne țină în frâu.

Apogeul a fost la zece ani după terminarea construcției Muntelui de Aur. Consiliul Deliberativ Oficial a impus un Decret de Excludere care interzicea intrarea vinlanderilor în China. Familiile celor care erau deja acolo, ca și mine, erau oprite la graniță. Toți vinlanderii au fost înregistrați și trebuiau să poarte în permanență actele la ei. Singurii vinlanderi cărora li se permitea accesul erau profesorii, comercianții, studenții și diplomații... o mână de oameni.

Apoi a venit Izgonirea, când vinlanderii care se mutaseră în alte locuri din China au fost forțați să plece, amenințați cu săbii și muschete. După terminarea construcției Podului Raiului, în majoritatea metropolelor chineze se formaseră Orașe ale Fantomelor, dar, după Decretul de Excludere, a mai rămas unul singur, cel din Nouă Dragoni.

Unii vinlanderi s-au unit pentru a deschide afaceri, primind astfel viză de comercianți, care însemna un certificat de ședere legală și faptul că nu mai erau considerați lucrători temporari. Eu am încercat să îmi deschid o afacere cu frații Jefferson și cu niște veri de-ai lor, o mercerie, dar până la urmă legăturile familiale s-au dovedit a fi cele mai puternice. Frații, ajutați de un văr, au falsificat niște documente și m-au înlăturat din afacere, lăsându-mă fără bani, într-un hal fără de hal. Aveam aproape cincizeci de ani și nu știam să lucrez decât cu brațele.

Au trecut mai mult de treizeci de ani de atunci, aproape jumătate de ciclu după anii chinezești, și sunt tot pe-acolo. De când am venit să lucrez la Muntele de Aur, am strâns de două ori bani și de două ori i-am pierdut. De-atunci, tot sărac lipit

pământului sunt. Nu mi-am dat eu toată silința, o fi și asta. Sau poate atâta mi-a fost dat: două șanse în viață și le-am irosit pe amândouă. Acum trebuie să aștept până în lumea cealaltă, sau până în viața cealaltă, cine le mai știe. Regret doar că nu m-am căsătorit, dar, la câte femei sunt pe-aici, nici nu prea am avut de ales. Păcat că Zhu Xan n-a mai așteptat câteva minute înainte să sară de pe balconul de la Excelsior. Poate am fi fost fericiți împreună. Mă mai gândesc la ea, din când în când. Și la fratele meu, firește.

Decretul de Excludere a fost anulat la cincisprezece ani după emitere, dar pentru noi, bătrânii burlaci din Orașul Fantomelor, nu mai avea importanță. O să mor fără să-mi mai văd țara natală. Lumea trece pe lângă noi. Noi așteptăm. O să întâmpinăm Moartea când va veni.

Pe platformă, navetiștii se înghesuiau, așteptând următoarea gondolă. Dincolo de poartă se înălța șina liftului electromagnetic, pierzându-se în nori. Într-o parte a camerei stătea o tânără ce părea de origine vinlandeză, lângă o bătrână stafie albă.

Johnston Lien și McAllister James erau în Fragrance Tower, în sala de așteptare a stației de la baza Muntelui de Aur. Bătrânul era emoționat, arunca din când în când priviri pe furiș prin încăpere și își ținea mâinile strânse pe pieptul îngust. Lien nu-i divulgase motivul venirii lor aici, doar faptul că e o surpriză. Până la urmă, a trebuit să-i promită bătrânului încă un pumn de monede înainte de a părăsi camera, și numai ținându-le strâns în mână a fost de acord să pornească la drum.

Șederea lui Lien în Guangdong se prelungise mai mult decât prevăzuse. Ar fi putut să plece de-o săptămână, imediat după

interviul cu McAllister, dar, după ce i-a ascultat povestea, a simțit că mai are ceva de făcut.

McAllister îi amintea acum de bunicul ei. Poate că și el ar fi ajuns tot așa dacă nu s-ar fi căsătorit cu bunica și dacă nu ar fi avut grijă de familie, dacă nu și-ar fi deschis un restaurant vinlander de succes în Guangdong pe vremea Decretului de Excludere, și dacă mai târziu nu și-ar fi mutat restaurantul în capitală, unde l-a avut client pe un văr îndepărtat de-al împăratului... dacă nu ar fi murit în pat, înconjurat de prieteni și de familie. In afară de o nepoată nerecunoscătoare, desigur, care niciodată nu s-a gândit ce sacrificii făcuse familia ei pentru ca ea să fie examinată imperial și să prindă un loc de muncă la biroul administrativ. Femeile nu aveau drept la proprietate încă, sau să se recăsătorească după moartea soțului, dar Lien era convinsă că în timp se vor schimba și astea.

La fel, în alte circumstanțe, McAllister i-ar fi putut fi bunic. Avea vârsta potrivită, la fel și trecutul, și cine știe, dacă ar fi cunoscut-o el primul pe bunica...

Nu și-a luat niciodată rămas-bun de la bunicul ei, nu i-a mulțumit niciodată. Poate dacă îi făcea o mică favoare lui McAllister reușea să se împace cu el. Trebuise să tragă niște sfori pe la Ministerul Transportului Celest, și acum îi era datoare unui administrator regional, dar Lien era convinsă că meritase efortul. De dragul lui McAllister, al bunicului și chiar al ei. De mult nu mai fusese atât de calmă, de împăcată ca acum. Era nerăbdătoare să vadă expresia bătrânului.

- De ce suntem aici? întrebă în cele din urmă bătrânul, într-o cantoneză foarte proastă.

- O să vedeți, îi răspunse Lien în engleză, punând delicat mâna pe umărul lui.

Se auzi clopoțelul, semn că se apropia gondola, și ușile se deschiseră, eliberând un val de aer.

- Haideți, domnule McAllister! Lien îi luă mâna veștejită și îl conduse încet spre ușile deschise.

Bătrânul se uită speriat în stânga și în dreapta.

- Unde mergem? întrebă în engleză.

- O să vedeți.

Ușile gondolei se închiseră în urma lor, și Lien îl conduse pe o canapea de accelerație. In gondolă mai erau ingineri, ofițeri navali și birocrați, unii dintre ei uitându-se lung la bătrânul alb care tremura în colț, ascunzându-și cu greu disprețul.

Canapelele de accelerație ofereau o vedere perfectă spre posturile de observație de pe peretele opus al gondolei. Bătrânul se uita derutat la fereastră și nu înțelegea ce se întâmplă. Realiză prea târziu, când pământul începu să se îndepărteze și acoperișurile din Fragrant Harbour se întinseră ca un voal brodat la picioarele lui.

- Nu, spuse cu o voce înceată și melancolică.

- Prea sus. De prea mult timp. Nu.

Lien îi luă mâna într-a ei și încercă să-l liniștească.

- O să fie bine, domnule McAllister. Podul Raiului este foarte sigur.

Acum pe geam se vedea golful, până la peninsula Nouă Dragoni. Spre nord se întindea Guangdong și partea continentală chineză, iar spre est și sud, albastrul-safir al Mării Chineze.

- Oh, nu! spuse bătrânul, închizându-și cu putere ochii. Prea lung.

Gondola se deplasa cu o mie de kilometri pe oră, acceleră la două mii, apoi viteza crescu. Pe lângă gondolă, aproape de margine, urcau și coborau cu viteze de treizeci și nouă de mii de kilometri pe oră transportoare de marfă, exercitând o forță

gravitațională atât de mare, încât orice pasager care s-ar fi riscat să intre acolo ar fi fost lichefiat. La viteza maximă, gondolei i-ar fi luat puțin peste douăsprezece ore să ajungă la Piscul Diamantului, stația geosincronizată cu orbita Pământului deasupra portului.

- Nu, zise bătrânul, dând din cap.

Lien era uimită.

- Îmi pare atât de rău... spuse ea, strângând tare mâna fragilă a lui McAllister și încercând în același timp să fie respectuoasă. Speram să fac ceva frumos pentru dumneavoastră. Nu mă gândeam că o să vă fie așa de frică.

- Nu, șopti grăbit bătrânul.

- O să fie bine, insistă Lien. Când ajungem în vârf, o să vă arăt ceva, și după aia ne întoarcem, bine? Vă rog, iertați-mă, nu am vrut să vă supăr.

Bătrânul rămase tăcut, cu gura încleștată și fața întoarsă.

După trei ore, McAllister amuțise de tot. Pur și simplu stătea cu mâinile prinse de canapea și cu privirea fixată pe linia orizontului.

Când stewarzii veniseră să le servească masa, le făcu semn să îl lase în pace și luă doar un pahar cu apă. Când gondola atinse Vârful Diamantului, pasagerii erau imponderabili. Stewarzii i-au ajutat să se ridice de pe canapele și i-au ghidat către partea din față a gondolei, spre camera de presurizare care ducea în Vârful Diamantului.

Odată ajunși acolo, Lien îl conduse pe bătrân către intrarea principală a stației, care se rotea în jurul unui ax central, generând gravitație artificială. Cei doi se opriră lângă un geam cu vedere panoramică.

În fața lor, la câteva mii de kilometri depărtare se zărea ultima navă din Flota Comoara luându-și zborul spre planeta

Steaua de Foc. Sub ei se întindea linia albastră a Pământului, iar Soarele lucea palid în orizontul îndepărtat. Puteau vedea chiar până la marginea Emisferei Vestice, și continentul îndepărtat care pentru McAllister însemna „acasă". In imediata apropiere, pe coastă, se vedea colonia musulmană Khalifa, fondată cu secole în urmă de amiralii din Templul Dragonului. Înspre răsărit se întindeau pământurile Republicii Vinland.

- Acolo, zise Lien, sprijinindu-l pe bătrân și arătând cu degetul spre orizont.

- Asta am vrut să vă arăt. Să vedeți pentru ce ați trudit atâția ani pe șantier, dar și să vă dau ocazia să vă mai vedeți o dată casa. Acolo, la orizont. Asta e... asta e țara dumneavoastră, Vinland.

Bătrânul tremura. Se uita când la panoramă, când la Lien, cu ochii umezi și buzele tremurând.

- Nu... nu înțelegi... reuși cu greu să spună. Vocea îi era sugrumată și suna ca o broască rănită: Nu groaza mă chinuie, ci vinovăția.

Lien nu înțelegea.

- M-am gândit că nu v-au părăsit vechile temeri de pe Muntele de Aur.

Bătrânul scutură repede din cap, ca și cum ar fi încercat să alunge cuvintele din el.

- Nuu! strigă. Avea spumă la gură. Nu-mi era frică nici atunci, nu înțelegi...

Se îndepărtă puțin de Lien, ferindu-și privirea.

Lien se apropie și îl atinse pe umărul lui subțiratic. Se gândi la bunicul ei și la tot ce a rămas nespus între ei.

- Te rog, spune-mi.

- Nu, repetă el, dar cu mai puțină convingere.

- Te rog, îl imploră. Cum adică nu vă era frică?

Bătrânul se întoarse, cu fața roșie, cu ochii scânteind.

- Era invidie! răspunse. Era dorință! Era lăcomie! Dar nu a fost niciodată frică, nici pe departe!

începu să se legene pe călcâie, uitându-se la tavan, tremurând și suspinând.

- Aș fi putut să îl salvez pe Michael, continuă, trebuia doar să întind mâna. Dar când îl vedeam suspendat acolo, nu puteam să mă gândesc decât că, fără el, Zhu Xan ar fi putut fi a mea. O iubeam la fel de mult... ar fi fost totul mult mai ușor. Dar...

Izbucni în plâns, apoi căzu în genunchi, cu mâinile în poală,

- Dar era moartă deja, spuse Lien.

- Da! zise printre lacrimi. Ii curgea nasul și obrajii uscați erau scăldați de lacrimi.

Lien îl privea pe bătrânul căzut la picioarele ei, ros de vină și regrete.

- De asta nu te-ai mai întors acasă, nu? întrebă ea, începând să înțeleagă. Nu puteai să dai ochii cu familia ta.

- Da! strigă el, bătând cu pumnii în covor

Fără să mai spună nimic, se așeză lângă el și îl strânse în brațe. McAllister își lăsă capul pe umărul ei, podidit de plâns.

- Oh, Michael! rosti el cu greu. Îmi pare atât de rău! Trebuia să am grijă de tine și am... Oh, Doamne! Iartă-mă! Iartă-mă!

Lien îl trase și mai aproape și îl mângâie pe cap.

- Te iert, șopti cu lacrimi în ochi.

S-au ținut în brațe, bătrâna stafie albă și copilul capitalei din nord. Vârful Diamantului se întoarse și Vinland dispăru, lăsând loc munților și văilor din China.

- Acum, bunicule, spuse Lien, abia șoptind, iartă-mă și tu!